

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Mărtia, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 2557 Plen.

Cerculariu

cătră tóte oficiile protopresbiterale din archidieceșca ortodocșă română din Transilvania.

În necs cu regulamentul congresual pentru procedura la alegerea de protopresbiter, publicat deja sub Nr. consistorial 1919 Plen. din 6 Martiu a. c., congresul nostru național bisericesc în ședința sa dela 8/20 Octobree 1888 sub Nr. protoc. 111 a adus cu privire la calificațiunea concurenților la postul de protopresbiter următoriuil conclud:

La postul de protopresbiter numai acel concurent se pòte candidá, carele va documentá:

a) că posedă calificațiunea prescrișă pentru concurenții la parochiele de I-ma clasă, prin regulamentul pentru parochii și că au depus esamenul de maturitate;

b) că a împlinit cel puțin cinci ani în serviciul bisericesc sau scolaru cu succes deplin multămitoriu și că prin zelul și diligența sa, s'a distins în rezultatul activității sale pe terenul bisericesc scolaru;

c) un aspirante din altă eparchie, numai cu prealabila învoire a consistoriuilui eparchiei, la care aparține protopresbiteratul vacant pòte concurá;

d) un aspirante, carele a terminat studiile teologice în străinătate, are să dovedescă, că a depus esamenul de calificațiune în eparchia sa;

e) pentru preoții în mod eminent binemerițați pe terenul bisericesc-cultural, anume pentru cei ce în decurs de mai mulți ani în serviciu, prin facticul lor zel creștinesc și factica lor capacitate intelectuală și morală au dovedit în mod recunoscut și de consistoriu a chemare estraordinară, lipsa de clase gimnasiale și de esamen de maturitate nu pòte formá pedecă întru înaintarea la postul de protopresbiter, dacă nu sunt alți concurenți cu deplină calificațiune.

Ceea-ce se notifică prin acésta și prin publicarea acestui cerculariu în diarul „Telegraful Român” tuturor organelor bisericesci din archidieceșca și particularilor spre conformare.

Sibiu, din ședința plenară a consistoriuilui archidieceșcan, ținută în 3 Aprile, 1889.

Nicolau Popea m. p.,
archimandrit și vicariu arhiepiscopesc.

Nicanor Frateșiu m. p.,
secretariu.

Sibiu, 12 Aprile.

Mai avem încă abia câteva zile, și cu ajutoriuil lui Dumneșeu dăm în luna lui Maiu, luna secerișului pentru cele mai multe dintre scólele poporale.

Secerișul acesta intelectual ne înfățișeză terenul, unde a muncit statul învățatoresc în decurs de 8 luni, ne arată soiul sémênței, și fructul, bun, rău, cum va fi, ne arată totodată și condițiunile, între cari s'a lucrat terenul, sémênța după soiul ei, și multele schimbări climatice, cari și ele au influențat, ca ródele să ajungă la cócere.

Este neapérat de lipsă, ca autoritatea bisericescă să aibă deplină cunoștință despre acest rezultat al secerișului în scólele nòstre confesionale, și de aceea s'au și luat dispozițiuni speciale privitoare la facerea esamenelor anuale.

Pentru astădată vom discuta cestiunea esamenelor anuale la locul acesta, ca să arêtam, că și în diaristică esamenelor le dăm importanța, pe care o merită ele.

Normativul nostru scolaru pretinde, ca la finea fie-cărui an scolaru să se facă un examen public și prescrie ca esamenul să se facă cu o cuvenită festivitate.

Învățătoriuil și directorul scolaru încă de timpuriu trebuie să se pună în conșlegere cu comitetul parochial, și să designeze o ți potrivită pentru facerea esamenului. La ocașiunea acésta vor fi cu deosebită considerațiune, ca spre scopul acesta să se designeze o ți, în care părinții copilor să pòtă participa în număr cât mai mare la secerișul intelectual al micilor scolari. Să pun apoi în conșlegere cu protopresbiterul tractual, și acesta apoi combineză terminul esamenelor pentru întreg protopresbiteratul. Ficsat odată terminul cu înțelegere reciprocă între comitetele parochiale și oficiul protopresbiteral, se face cunoscută în biserică poporului ziua facerei esamenului, și se invită părinții să ia parte cât mai numeroși la examen. Și fiind-că oficiul comunal are o sumă de datorințe față cu scóla și are chemarea de a promová și el scopurile culturale, urmárite de scóle, trebuie avisat și el despre terminul ținerei esamenului.

Oficiul protopresbiteral este organul chemat a dá autorității bisericesci informațiuni esacte despre cursul învățămêntului. Spre a o puté face acésta, trebuie, ca cel puțin odată pe an să viziteze fie-care scóla din tract, și la esamenul anual trebuie să fie present, sau la cazul de absolută neputință, trebuie să fie suplinut prin un comisariu al seu, care apoi trebuie să facă raport în scris despre rezultatul esamenului.

de a influențá direct spiritul elevului, cu scop de a-i dá voinții sale o direcțiune, spre tot ce e bun, adevérat și frumos.

Și în respectul acesta seminariul din cestiune pòte serví de model.

Este sciut, că ceea-ce omul și a câștigat în timpul tinereții, impresiunile acesteia, datinele, moravurile bune, nu se perd nici odată, ci rămân o proprietate a aceluia în tot decursul vieții lui. Să-desce deci dela început în inima elevului datini și moravuri bune, dacă voiesci, ca el să nu apuce căi rătăcite, căci prin acésta i-ai dat o stavilă puternică în contra réului. Spre scopul acesta se avea mare grijă, ca disciplina să fie la înălțime cuvenită, să veghia asupra vieții elevilor și afară de scóla, se studia natura individuală, ba era chiar pus anume pre cine să studieze omul, din punct de vedere a talentului lui, a iubirii față de colegi, față de părinți, a atențiunei etc.

Asupra acestor observări se făceau notițe și din casuri speciale se abstragea reguli generale, referitoare la natura spiritului respectivului.

De câte-ori venia să se aplice o pedepsă mai însemnată, se discuta mult asupra greșelii făcute din punct de vedere pedagogic și asupra modului, cum aceea s'ar puté mai bine îndreptá.

A face observări de acesteia era binevenit timpul dintre óre, când elevii cu învățătorii lor petre-

Terminate tóte esamenele din tract sub presi-diul protopresbiterului, sau la cas de împedecare sub cel al substitutului lui, protopresbiterul face raport la consistoriu despre rezultatul esamenelor, arătând eventualele scáderi, și făcând propunerile, cari le crede mai potrivite pentru delăturarea neajunsurilor.

Precum vedem normativele din vigóre au dispus o serie de mészuri pentru facerea esamenelor anuale, cari se vor începe în zilele acesteia, și acésta nu fără cuvânt. Dacă voim, ca instrucțiunea poporului să dea înainte, dacă voim să ținem pas cu popórele conlocuitoare, atunci trebuie să punem cu toții umér la umér, să facem cunoscute pe tóte căile dispozițiunile sinodale privitoare la facerea esamenelor anuale, și să nisum ca ele să fie observate atât de cătră organele din parochie, cât și de cătră oficiile protopresbiterale.

Și dacă vom ajunge, ca acestei cestiuni pretutidenea să i-se dea importanța, ce i-se cuvine, atunci am ajuns dóue lucruri principale: ne-am făcut o icónă fidelă despre mersul instrucțiunei publice, și am câștigat pentru scóla inima poporului, carele, dacă vede rezultate, bucuros jertfesce pentru scóla.

Revista politică.

Întreaga presă a salutat sêrbătorile Sf. Pasci cu articlii măreți, în cari se propoveduesce pacea europeană pentru desvoltarea în liniște a intereselor statelor și pentru consolidarea lor. Triumful adevérului, câștigat prin multe suferințe ale mântuito-riului Christos să fie căláuză tuturor întreprinderilor și a acțiunilor popórelor, ca creștinătatea să sigileze marea operă a misiunei sale prin acte demne de vécul luminilor, în care trăim, și să ștêrgă pentru totdeuna falsul principiu, care ține încátușate adevératele porniri și care conduce numai la desastrul omenimei.

Sfințenia sfințelor sêrbători nici n'a fost conturbată prin sgomote și sciri senzaționale; politica a stat deocamdată pasivă și numai câte un ehou la cele întemplate înainte sf. Pasci a fost înregistrat, ca să nu amórșască cu totul iscusița diplomatică și pentru-ca parlamentele, cari încă nu și au putut termina sesiunea să reia șirul desbaterilor cu puteri prospete.

În parlamentul ungar se vor începe după vacanța sêrbătorilor desbaterile bugetare, la cari guvernul va avé să indure încă multe greutăți și șicane, de cumva opoșițiunea nu se va lăsá de planul, ce l'a avut în vedere, de a nimicí pe ori ce cale și cu

ceau într'o relațiune fòrte intimă, ba chiar să jucau împreună și atunci spiritul elevului nu-și mai impunea reservele, cari de altcum și le impune.

Aici și descoperia el în tótă libertatea secretele inimei sale, cum se țiece, și studiate acesteia și mai ușor se puteau aflá remediile potrivite.

Pre lângă acea se făceau excursiuni depártate afară de excursiunile ținice, făcute în scopul întuirei geografiei, vre-unui monument istoric, chiar a distanțelor de spațiu pentru aritmetică, a formelor geometrice, a formelor estetice pentru desemn, căci acolo domina principiul: totul pre basa concretului. Excursiunile mai depártate se făceau în ferii, vara în o direcțiune sau alta a Germaniei, cu scop de a cunoșce ómeni și locuri diferite. *)

Tot asemenea să serbau tóte sêrbătorile scolari, naționale, într'un mod deosebit, pentru-ca acestea să sádêscă în inimile baeților simțeminte nobile, umane. În tótă Dumineca se adunau directorul, practicantii și elevii la scóla și acolo se făcea serviciu de scóla dumneșeesc, împreunat cu o predică acomodată pri-ceperii acestora.

Acum după-ce în liniamente generali m'am încercat să dau o oglindă fidelă a vieții seminariului amintit, pòte ori și ce om de scóla să tragă concludsiunile de lipsă față de instituțiunile nòstre de

*) Asupra acestora încă s'a scris în fóia acésta pe larg.

FOIȚA.

Amintiri din seminariul academic-pedagogic de pre lângă universitatea din Iena.

(Încehere).

Afară de acésta mai totdeuna mai avea omul și óspeți, fie dintre praticanții seminariului, sau alți ómeni de scóla, veniți anume să ospiteze la seminariul nostru. Practicanții aveau dreptul, de a-și notá erorile observate și eventual a i le comunicá propunětoriuilui, sau a le induce în un protocol, anume făcut spre acest scop. Aici éráși în scris cêrcá propunětoriuil să-și justifice modul lui de procedere, la care avea dreptul să-i răspundă criticantele și neputându-se termina afacerea între ei, să aducea înainte membriilor în critic și acolo se hotára pe a cărui parte se aflá adevérul metodic.

Nici când însă nu degenera aceste reciproce critice, ci serviau numai și numai cultivării și aprofundării în materia de educațiune a respectivilor combatenți.

Acestea ar fi în liniamente generali organizarea învățămêntului, căci a străbate mai afund nu cred de interes pentru scopul de față.

Dar viața unei scoli nu se oglindează singur în învățămênt, ci și în alte instituțiuni, făcute cu scop

In urmare a celor arătate îmi face o plăcere deosebită a atrage atențiunea On. public interesat asupra întreprinderii dlui archimandrit Dr. I. Pușcariu. Sibiu, în 21 Aprilie, 1889.

Prof. Crișian.

Loterie.

Sâmbătă în 20 Aprilie 1889.

Table with lottery results for Buda and Sibiu, listing numbers and amounts.

Bursa de Viena și Pesta.

Dim 20 Aprilie 1889

Table with stock market prices for Vienna and Pest, listing various goods and their values.

Sz. 1279/889 plg. [59] 3 3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék közhirrő teszi, hogy id. Zeyk Jozsefné és társa birtokosok által beadott kereset folytán Panád község ital-mérési jogának arányosítása megengedhetősége és az aránykulcs megállapítása feletti tárgyalásra határnapul 1889 évi Május hó 20-ik napjának d. e. 9 órája Panád község házához tüzetik ki, mely határnapra az összes érdekeltek a birt. rend. ut. 15 §-ra való figyelemzetéssel azzal idéztettek meg, hogy a keresetet a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszéknel, valamint Panád község előjáróságánál megtekinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1889 évi Mártius hó 26-án tartott üléséből.

Nagy Lajos, Zakariás Ede, elnök. jegyző

Câștig ușor!

fără capital, fără cautiune!

Se caută pe lângă o proviziune însemnată, vânzători vrednici (capabili) pentru un articol care se poate desface de tot ușor în toate cetățile și locurile provinciei. După o activitate probată se va plăti și o lăfă fiesă lunară. Câștig zilnic e dovedit dela 5 fl. până la 10 fl. Și ca câștig lateral e foarte acomodat pentru toate persoanele, cari negociază cu partide private. Cererilor se va răspunde prompt și sunt a se adresa la cancelaria neguțătorască „La Confidentia” în Budapesta.

[60] 1-3

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la esoposițiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medaila cea mare a esoposițiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele ne-cesare pentru adjustarea bisericilor și capelelor cu cele ce sum provădūt în abundanță pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute cât se poate mai frumos: Anume:

Odăjdii felon și altele după ritul greco-oriental

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de școală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte sfeșnice pentru altariu și de părete, candel.

Iconostase, chipuri pentru frontariu. În mormântarea Domnului, etc. etc.

Primese repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur argint și mătășă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătășă.

Dantele bisericesci. Învăltoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoștință.

Cataloge de prețuri la dorință trimit libere de post-port.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Large table with multiple columns and rows detailing train schedules, including destinations like Viena, Budapesta, Arad, Sibiu, and various regional stations. It includes train numbers, departure times, and arrival times.

Redactor respnsabil: Dr. Remus Roșca.

Editura și tipariul tipografiei archidieceesane.